

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालको मुखपत्र श्रीकृष्ण प्रणामी साहित्य तथा संस्कृति परिषद् विराटनगरद्वारा प्रकाशित 'राजश्यामा' त्रैमासिक धार्मिक बुलेटिन श्री परमात्मने नमः

सद्गुरु देवचन्द्रजी महाराज

अपनो धनी श्री श्यामाश्याम,

अपना दासा है निजधाम ।

महामति प्राणनाथजी महाराज

राजश्यामा

वर्ष : १६

अंक : ४५

२०८० भाद्र

पृष्ठ संख्या : १२

धर्मप्रचार हेतु प्रकाशित

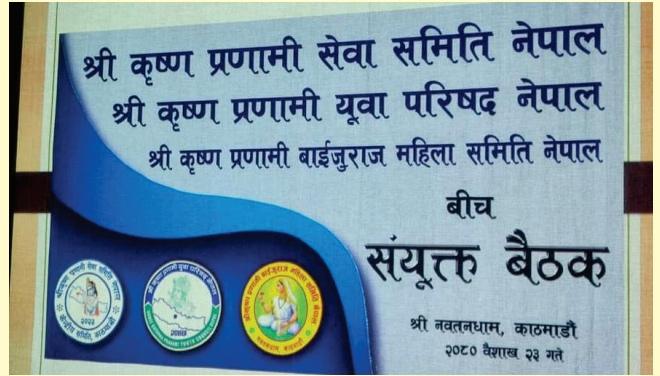
श्रीकृष्ण प्राकट्य महाआरती
श्री ५ नवतनपुरी धाम

केन्द्रीय सल्लाहकार समितिको बैठक

जितपुरमा सम्पन्न केन्द्रीय समितिको बैठक

श्रीकृष्ण प्राकट्य उत्सव
नवतनधाम, काठमाडौं

श्री नवतनधाम, काठमाडौं

निजानन्द गुरुकुलमको प्रस्तावित नक्शा

श्रीकृष्ण प्राकट्य शोभायात्रा जामनगर

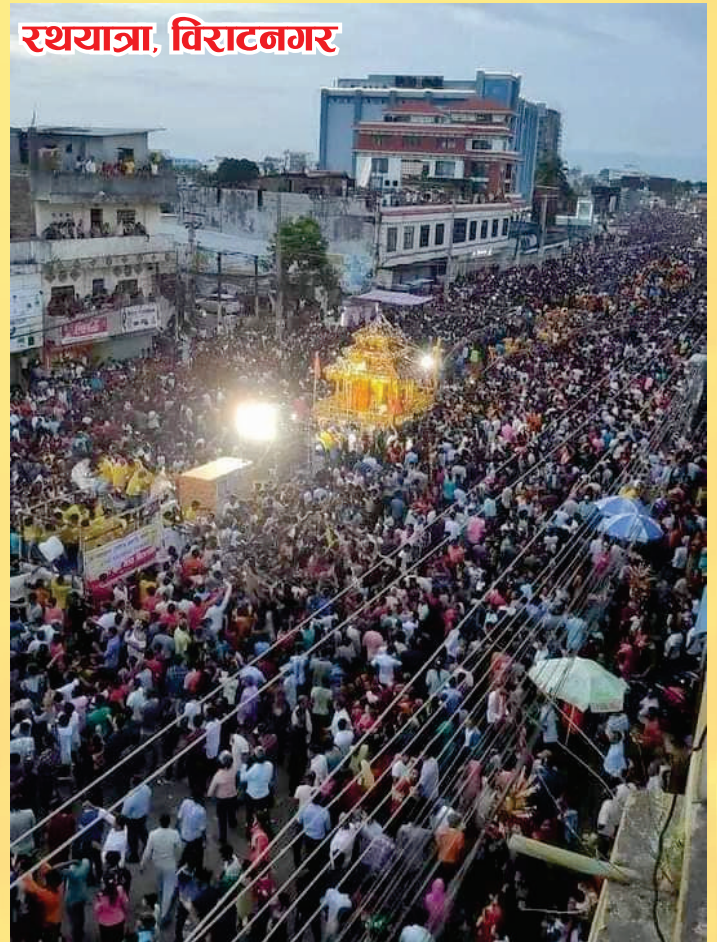

गृह मन्त्रीलाई जापान पत्र प्रस्तुत

हिन्दु धर्ममाथि जघन्य प्रहार स्वरूप केही विधर्मीहरूबाट भएका गौ तथा गोरु हत्या र मासु खाएर सामाजिक संजालमा भिडियो पोष्ट गर्ने र धरानका हिन्दु मन्दिर अगाडि चर्च बनाएर धार्मिक द्वन्द्व बढाउने कार्यप्रति नियन्त्रण र कारवाही गरियोस् र सामाजिक सद्भाव कायम गरियोस् भनी नेपाल सरकार उपप्रधान तथा गृह मन्त्री श्री नारायण काजी श्रेष्ठलाई जापान पत्र बुझाइएको छ । श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालका अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्मा, उपमहासचिव भोला दाहाल तथा युवा परिषद्का निवर्तमान अध्यक्ष नमराज ढकालसमेतको प्रतिनिधिसहितले गृह मन्त्रालयमा जापान पत्र बुझाइएको छ । उक्त अवसरमा विश्व हिन्दु महासंघ अन्तराष्ट्रिय समितिका अध्यक्ष अस्मिता भण्डारी सहितको प्रतिनिधि मण्डलबाट पनि गृह मन्त्रीलाई जापान पत्र बुझाइएको थियो ।

रथयात्रा, विराटनगर

श्री भगवानजी खेलत बाल चरित्र

-अनन्त श्री विभूषित श्रीकृष्ण प्रणामी धर्माचार्य जगद्गुरु आचार्य श्री कृष्णमणिजी महाराज, श्री ५ नवतनपुरीधाम जामनगर

यस सृष्टिलाई मायाले सिर्जना गरेको खेल वा नाटक भनिन्छ । यसलाई खेल भन्नुको तात्पर्य यो हो कि अक्षर ब्रह्मले छोटो समयको लागि बनाउनुहुन्छ र अन्त्यमा नष्ट गर्नुहुन्छ । यसमा कुनै ममत्व र परत्व हुँदैन । सृजना र विनाश गरिरहनु नै उनीहरूको खुशी हो । त्यसैले संसारको सृष्टि, अवस्था र लयको परम कारणलाई अक्षर ब्रह्म भनिन्छ । यो उनीहरूको खेल मात्र हो । यो खेल रचनु र नष्ट गर्नु अक्षर ब्रह्मको स्वभाव हो । यसलाई उनको मनोरञ्जनको एउटा अंश पनि भन्न सकिन्छ । महामति श्री प्राणनाथजी भन्नुहुन्छ, **श्री भगवानजी खेलत बाल चरित्र, आप अपनी इच्छासो प्रकृत ।**

अक्षर ब्रह्मको कल्पनाले मात्र करोडौं ब्रह्माण्डहरू अस्तित्वमा आएका छन् । उनले तिनीहरूलाई एक क्षणको लागि राख्छन् र तिनीहरूलाई एक क्षणमा मेटाउँछन् । जस्तै, **कोटी ब्रह्माण्ड नजरोमें आवे, क्षणमें देखके पलमें मिटावे ।**

अक्षर ब्रह्मको लीलालाई बाल लीला भनिन्छ किनभने बच्चाहरू जस्तै, तिनीहरूले नश्वर खेलहरू बनाउँछन् र तिनीहरूलाई क्षणमै नष्ट गर्छन् । आफैँ किशोर किशोरी भए पनि बच्चाको जस्तै व्यवहार गर्छन् । त्यसैले यसलाई बाल्यभाव भनिन्छ । उनको कामनाले नै आसक्ति उत्पन्न हुन्छ र उनको सौन्दर्य आसक्तिमा प्रवेश गर्छ जसबाट पञ्च तत्वहरू प्रकट हुन्छन् । तिनीहरूको शुद्ध रूपले सूक्ष्म संसार र तिनीहरूको मिश्रित रूपले बृहत् संसार बनाउँछन् । संसारको कारण अक्षर ब्रह्मको इच्छा हो । पाँच तत्वहरूको शुद्ध रूप पञ्चतत्व मात्र हो र मिश्रित रूप दृश्य पाँच तत्वहरू (आकाश, वायु, प्रकाश, जल र पृथ्वी) हो । पाँच तत्वको मिश्रणलाई पञ्चीकरण भनिन्छ । शरीर र ब्रह्माण्ड क्रमबद्ध गरी पाँच तत्वहरूद्वारा सृष्टि गरिएको हो । यो तिनीहरूको भौतिक रूप हो ।

प्रत्येक ब्रह्माण्डमा ब्रह्माण्डको शासकलाई भगवान नारायण भनिन्छ । यिनीहरू अक्षर ब्रह्मको सपनाको मूर्त रूप हुन् । यो ब्रह्माण्ड भगवान नारायणको भौतिक रूप हो । वहाँ स्वयं अव्यक्त हुनुहुन्छ र ब्रह्मा, विष्णु र महेशको रूपमा प्रकट हुनुहुन्छ, र ब्रह्माण्ड भित्र चौध जगतमा जीवित प्राणीहरूको सृष्टि, अवस्था र नियमन गर्नुहुन्छ । ३३ करोड देवी-देवताहरूलाई उपरोक्त तीन देवताहरूको सहकर्मी मानिन्छ । यसरी यो संसार अक्षर ब्रह्मको खेलको विस्तार हो ।

यस खेलमा दुई प्रकारका जीवहरू छन् । ती मध्ये एक प्रकारका जीवहरू नाटकको पात्र हुन् र अर्को प्रकारका जीवहरू त्यसका दर्शक हुन् । खेलका पात्रहरू पनि प्रणव ब्रह्मद्वारा प्रकट भई यो नश्वर संसारमा पठाइन्छ, जो मूलतः अव्यक्त अक्षर अन्तर्गत छ । तिनीहरूको नियन्त्रण ब्रह्मा, विष्णु र महेशलाई दिइएको छ । नश्वर देह धारण गरेर नश्वर संसारमा आउने बित्तिकै मायाको मोहले शरीरले गरेका कर्मको बन्धनमा फसेर कर्मको फल भोग्न थाल्छन् । यो जन्म र मृत्युको चक्र उनीहरूको लागि हो । अन्य जीवहरू द्रष्टा हुन् । ती मध्ये पनि एउटा अक्षरधामबाट आएको ईश्वरीय सृष्टि हुन् भने अर्को परमधामबाट आएको ब्रह्मसृष्टि हुन् । यी तीनको जीवित जगत वैकुण्ठबाट नियन्त्रण हुन्छ, ईश्वरीय जगत अक्षरधामबाट नियन्त्रित हुन्छ र ब्रह्म जगत

परमधामबाट नियन्त्रित हुन्छ । जस्तै,

जीवसृष्टि वैकुण्ठलो, सृष्टि ईश्वरी अक्षर ।

ब्रह्मसृष्टि अक्षरातीत लो, कहें शास्त्र यो कर ।।

उपरोक्त तीन वटै प्रकारको सृष्टिमा जीवहरू कर्मको बन्धनमा बाँधिएर जन्म मृत्युको चक्रमा घुमिरहन्छन् । ईश्वरीय सृष्टि र ब्रह्म-सृष्टिले सर्वश्रेष्ठ जीवहरूले ग्रहण गरेको शरीरमा प्रवेश गरी नश्वर संसारको खेल हेर्छन् । भनिएको छ, **यामें जीव दोय भौतके, एक खेल दूजे देखन हार ।**

यसरी तीन प्रकारको सृष्टि भए पनि कर्म फलको भोग कर्ता र द्रष्टा दुई प्रकारको मानिएको छ । यो कुरा श्वेताश्वतर उपनिषद्मा पनि स्पष्ट गरिएको छ । जस्तै,

द्वा सुपर्णा सयुजौ सखायौ, समाने वृक्षे परिषस्वजाते ।

तयोरेकं पिप्पलं स्वादुमत्तिः अनश्रनन्यो अभिचाकषीति ।।

अर्थात् एउटै रुखमा दुई चरा संगै बस्छन् । एउटाले त्यो रुखको फल चाख्छ भने अर्कोले हेरिरहन्छ । यहाँ शरीरलाई रुखको रूपमा र आत्मालाई पंक्षीको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

नश्वर जगतका प्राणीहरूले नश्वर जगतको खेललाई खेल ठान्दैनन् । यसलाई आफ्नो ठान्छन् र त्यसमा आसक्ति र अनन्यताको भाव राख्छन् । त्यसैले अक्षर ब्रह्मको खेलमा रहेर पनि सत्व, रजस र तमसको अधीनमा रहेर राम्रो र नराम्रो कर्म गरेर खेल खेल्छन् । नश्वर संसारभन्दा परको ज्ञान छैन । त्यसैले भुट र छलको शरण लिएर मरणशील संसारको धन र प्रतिष्ठा प्राप्त गर्न चाहन्छन् । भौतिक धन र प्रतिष्ठामा मात्रै सुख देख्छन् । ब्रह्म आत्महरू र ईश्वरी सृष्टिले पनि यी जीवहरूसँग नाँच्दै आफ्नो उत्पत्ति बिर्सेर यी भौतिक सम्पत्ति र प्रतिष्ठाद्वारा सुख प्राप्त गर्न चाहन्छन् ।

यद्यपि ब्रह्म आत्माहरू परमधाममा आफ्ना धनी पूर्ण ब्रह्म परमात्मा अनादि अक्षरातीत श्रीकृष्ण श्रीराजजीको चरणमा बसेर नश्वर संसारको यो खेल हेरिरहेका छन् र धामधनी श्रीराजजी स्वयं उनीहरूलाई यो खेल देखाइरहनु भएको छ । तैपनि मायाको प्रभाव यति छ कि मायाको संसारमा ब्रह्मधामका आत्माहरूले पनि नश्वर संसारको खेल हेरिरहेका छन्, प्रभावित भएर आफ्नो अस्तित्व बिर्सन्छन् । उनीहरूलाई जगाउनको लागि धामधनी श्रीराजजीले श्रीश्यामाजीलाई सद्गुरुको रूपमा प्रकट गरी अनेक प्रकारको साधना गराएर जीवनमा साधनाको महत्व बताउनु हुन्छ अनि आफैँ साधनाद्वारा आफ्नो भित्री आत्मालाई शुद्ध गरी सद्गुरुको दर्शन गराउँछन् र अत्याधुनिक ज्ञानद्वारा अधोलोकबाट परमधामको जानकारी दिई दर्शन पनि गराउनुहुन्छ । ब्रह्म आत्माहरूलाई जागृत गर्ने जिम्मेवारी दिएपछि श्री तारतम स्वयं तिनीहरूको हृदयमा बसेर उनीहरूलाई महान् मन्त्र दिनुहुन्छ र उनीहरूमा जागृत मनोरञ्जनको विस्तार गराउनुहुन्छ । यसरी खेल देखाएर पनि ब्रह्म आत्माहरूले मोहको प्रभावमा धनीको संगत बिर्सन्छन् ।

देखनको हम आए री दुनियां, हम ही कारण कियो ए संच ।

पार हमारो न्यारा नहीं, हम पार ही में बैठे देखे प्रपंच ।।

अर्थात् हे ब्रह्म आत्माहरू ! यो नश्वर संसारको नाटक हेर्न हामी सबै यहाँ सुर्ताको रूपमा आएका हौं । धामधनी श्रीराजजीले हामीलाई देखाउनको लागि अक्षर ब्रह्ममार्फत् यो विशेष खेल बनाउनु भएको हो तर यो खेल देख्ने बित्तिकै हामीले आफूलाई र आफ्नो श्रीमानलाई बिसर्ग्यौं । हामी अनादिकालदेखि नश्वर संसारमा छौं र परमधाममा हाम्रो निवास हामीबाट टाढा छ भन्ने महसुस गर्न थाल्यौं । जागृत भएर हामीले यो बुझ्नुपर्छ कि यथार्थमा धामधनी हामीबाट टाढा हुनुहुन्छ, वहाँको चरणमा बसेर यो भ्रमको संसार देखिरहेका छौं ।

सुख र दुःखको द्वैतसँग सबै परिचित छन् र यो पनि सबैलाई थाहा छ कि द्वैतबाट मुक्त भएर मात्र परम सुख अर्थात् परमानन्दको अनुभूति हुन्छ । यो तथ्यलाई स्वीकार गरेर पनि केही महापुरुषहरूले भगवानसँग दुःख मागेका छन् । यो रहस्य पनि बुझ्नुपर्छ ।

सुख-दुःखको द्वैतबाट मुक्त हुने अधिकांश भक्तको चाहना हुन्छ । साधारणतया ज्ञान मार्गमा द्वैतलाई पार गर्न उपदेश दिइन्छ र देहको बन्धनबाट मुक्त भएर मात्र द्वैतबाट मुक्त हुन सकिन्छ भनी व्याख्या गरिएको छ । यो मुक्ति हो । यस शरीरद्वारा ईश्वरलाई अनुभव गरेका महापुरुषहरूले यस शरीरमा रहँदा अद्वैतवादको अनुभव गर्न भनेका छन् । श्रीकृष्णजीले पनि अर्जुनलाई यस्तै उपदेश दिनुहुन्छ,

निर्द्वन्द्वो नित्यसत्त्वस्थो निर्योगक्षेम आत्मवान् । (गीता २/४५)

हे अर्जुन ! तिमी द्वन्द्वबाट मुक्त बन्छौ, आफ्नो भित्री विचारलाई परमात्मातर्फ लैजान्छौ, योग र सुखभन्दा माथि उठ्छौ अनि मात्र आत्म-चेतनमा रहन्छौ । यस शरीरमा रहँदा भगवानको अनुभव गर्ने महापुरुषहरू प्रेम मार्ग वा भक्ति मार्गमा अवस्थित मानिन्छन् । पूर्वजन्मको साधना र परमात्माको कृपाले उनीहरूको विवेक शुद्ध भएको छ र हृदयमा प्रेमको प्रवाह बग्नु थाल्छ । यस्ता महापुरुषहरू भौतिक सुखको लोभी हुँदैनन् र भौतिक दुःखबाट पनि विचलित हुँदैनन् । भौतिक दुःखको प्राप्तिलाई पनि ईश्वरको वरदान मान्छन् । भौतिक दुःखले हामीलाई ईश्वरतर्फ प्रेरित गर्छ र भौतिक सुखले हामीलाई ईश्वरबाट टाढा लैजान्छ भनी उनीहरू बुझ्दछन् । त्यसैले महामति श्री प्राणनाथजी भन्नुहुन्छ,

दुखसे पीउजी मिलसी, सुखे न मिलिया कोय ।

अपने धनीका मिलना, सो दुख ही से होय ।। किरन्तन १७/१०

भौतिक दुःखले ईश्वरलाई भेट्न मद्दत गर्छ भने भौतिक सुखले ईश्वरबाट टाढा हुन प्रेरित गर्छ । यिनै दुःखका कारणले मनोवृत्ति संसारबाट हटेर परमात्मातर्फ जान्छ, जसद्वारा यही जीवनमा परमात्मा प्राप्त हुन्छ ।

महामतिले संसारका सुख-दुःखलाई सपना जस्तै मान्नु भएको छ । जसरी सपना देख्दा भोगेको सुख-दुःखको अवस्था व्युत्पन्न पूर्णरूपमा गायब हुन्छ, त्यसै गरी आत्म संवेदनामा बसेपछि संसारका दुःख र सुखहरू सपना जस्तै देखिन थाल्छन् । त्यसैले तिनीहरू सपनाको दुःखबाट नडराउन सल्लाह दिन्छन् । जस्तै,

इन सुपनेके दुखसे जिन डरो, इन दुख बदले सत सुख ।

अपने माशूक सों नेहडा, तोको देयगो बनायके दुख ।।

किरन्तन १६/१०

महामति भन्नुहुन्छ, संसारको दुःख र सुख सपना हो किनभने

संसार आफैँ सपना हो । यो अक्षर ब्रह्मको सपना हो । जसरी मानिसको सपनाको दृश्य क्षणिक हुन्छ, संसारको अवस्था पनि त्यस्तै छ । यसको सुख-दुःख पनि क्षणिक हुन्छ । यी क्षणिक दुःखहरूदेखि डराउनु हुँदैन । यी क्षणिक दुःखको फाइदा पनि बताउनु हुन्छ । यी क्षणिक दुःखहरूले हामीलाई ईश्वरतर्फ प्रेरित गर्दछ । त्यसैले यी दुःखको बदलामा परमात्माको अनन्त सुख प्राप्त हुन्छ भन्ने बुझ्नुपर्छ । दुःख भोगेपछि मन र हृदयको प्रवृत्ति ईश्वरतिर फर्किन्छ । त्यसैले महामति भन्नुहुन्छ, संसारका यी दुःखहरूले तिमीलाई आफ्नो भगवानप्रतिको प्रेम प्रकट गराउँछ । त्यसैले तिनीहरूसँग नडराऊं ।

भक्तहरूले आफ्ना भगवानसँग दुःख माग्छन् । माता कुन्तीले पनि श्रीकृष्णसँग कष्ट मागेकी थिइन् । दुःखमा प्रेमीहरूले भगवानलाई याद गर्छन् र भगवानको संग अनुभव गर्छन् । त्यसैले भगवानको उपस्थितिको अनुभूति दिनेहरू दुःखी भक्तहरूलाई स्वीकार्य हुन्छन् । तब महामति भन्नुहुन्छ,

दुख तो हमारो आहार है, औरन को दुख खाए ।

दुखके भागे सब फिरे, काई विरला साध निबाहे ।।

दुखको निबाहू ना मिले, और सुखको तो सब ब्रह्माण्ड ।

इन भूठे दुखथें भाग के, खोवत सुख अखण्ड ।।

किरन्तन १६/४,५

महामति भन्नुहुन्छ, अरूले दुःख भोग्छन्, हामी दुःखलाई खुसीसाथ स्वीकार गर्छौं । दुःखको डरले भाग्नेहरू धेरै छन् । दुःखलाई साधकले विरलै स्वीकार गर्छ । दुःखको ख्याल गर्ने मान्छे यो संसारमा छैन । सबैमा सुखको चाहना देख्न सकिन्छ । मानिसहरूले वास्तविकता बुझ्न सक्दैनन्, त्यसैले यी मिथ्या दुःखहरूबाट भागेर अनन्त सुख गुमाउँछन् ।

प्रेमीहरूको विशेषता यो हो कि उनीहरू आफ्नो अगाडि जस्तो सुकै परिस्थिति आए पनि खुसीसाथ स्वीकार गर्छन् । तिनीहरू सधैं भगवानको प्रेममा मग्न रहन चाहन्छन् । भौतिक सुखको प्रलोभनमा परेर हामीले भगवानलाई कहिल्यै बिसर्ग्यौं हुँदैन भनी तिनीहरू सोच्छन् । यसकारण तिनीहरूले भगवानसँग भौतिक सुख होइन दुःख माग्छन् । संसारमा भौतिक सुखहरू बिसर्ग्यौं भने भौतिक पीडाले ईश्वरमा समर्पण गरेर ईश्वरको अनन्त सुखको अनुभव गराउँछ । त्यसैले यी क्षणिक दुःखहरूबाट भाग्नेहरू अनन्त सुखबाट वञ्चित रहन्छन् । मायालु आत्माहरूले आफ्नो प्रिय भगवानलाई कहिल्यै सराप्दैनन् । तिनीहरू विश्वास गर्छन् कि भगवानले तिनीहरूलाई दुःख दिन्छ किनभने दुःख बिना अज्ञानताको निद्रा उड्दैन । हाम्रो अज्ञानता हटाउन, भगवानले हामीलाई दुःख अनुभव गराउनु हुन्छ । महामतिले स्पष्ट रूपमा भन्नुभएको छ,

ता कारन दुख देत हैं, दुख बिना नींद न जाए ।

जिन अवसर मेरा पीउ मिले, सो अवसर नींद गमाए ।। किरन्तन १६/७

धामधनीले हामीलाई दुःखको अनुभव गराउनुहुन्छ किनभने यी दुःखहरू बिना हामी सोच्न सक्दैनौं । हामीले हाम्रो धनीलाई भेट्ने मौका पाएका छौं । यसको महत्व नबुझेर हामी अज्ञानताको निद्रामा विताइरहेका छौं ।

यदि मान्छेले परिस्थिति बुझ्यो भने उसले बाँच्न रमाइलो गर्छ तर

अज्ञानताको निद्रामा जीवन बिताउने मानिसहरू सधैं दुःखी हुन्छन् । यस्तो अवस्थामा महामति भन्नु हुन्छ, दुःखमा बाँच्ने जीवन छैन बरु खुसीले जिउनु पर्छ । संसारलाई हेर्दा दुःखहरू देखिन्छन् । यो दर्शनलाई पूर्ण ब्रह्म परमात्मामा लगाउन सक्तियो भने दुःख पनि सुखमा परिणत हुन्छ । यस संसारमा बुद्धिमान् भनिने मानिसहरूले पनि आफ्नो प्रिय भगवानलाई भेट्न दुःखको कामना गरेका छन् । जस्तै,

बडी मतके जो धनी कहे, होय गए जो आगे ।

तिन भी धनी मिलन को, दुख धनी पे मागे ।। किरन्तन १७/७

महामतिले दुःखको विशेषता बताउनु भएको छ । दुःखहरूमा विवेकको विकार र आसक्तिको बन्धनलाई हटाउने अधिकतम क्षमता हुन्छ । जस्तै,

दुख दावानल काटत, और काटत सकल विकार ।

दुख काटत मूल मायाको, बढे नहीं विस्तार ।। किरन्तन १७/२०

वनको आगोलाई दावानल भनिन्छ । हावा चल्दा जङ्गलका रुखका हाँगाहरू एक आपसमा ठोक्किन्छन् । यस्तो अवस्थामा सुख्खा हाँगाको घर्षण भयो भने त्यसबाट आगो निस्कन्छ, र हावाको माध्यमबाट जंगलमा फैलिन्छ, र सिंगो जङ्गललाई जलाउँछ । जसरी वनमा रुखका हाँगाको घर्षणबाट निस्केको आगोले सिंगो वनलाई नै जलाउँछ, त्यसैगरी मानव मनमा उत्पन्न हुने विचारको घर्षणबाट उत्पन्न चिन्ता वा आगोले जीवनलाई नष्ट गर्दछ । मानवको यही चिन्ता वा पीडालाई यहाँ दावानल भनिन्छ । भौतिक दुःखबाट भगवानप्रति प्रेम प्रकट भयो भने सारा चिन्ता नाश हुन्छ, भित्रका सबै विकारहरू हट्छन् र मूल आसक्ति पनि हट्छ । आसक्तिले गर्दा नै आत्मा बन्धनमा फसेको हुन्छ । भगवानप्रतिको प्रेम अन्य कुनै आसक्ति अभ्यासले यसलाई हटाउन सकिन्न । यस्तो प्रेम दुःखबाट मात्र प्रकट हुन्छ, त्यसैले दुःखले नै चिन्ता र पीडाको अग्निलाई शान्त पार्छ, सबै अवगुणहरू हटाउँछ, र मायाको आधारभूत आसक्तिलाई पनि हटाउँछ, माया गर्ने आत्माहरूले दुःखलाई पनि मन पराउँछन् । दुःखको महत्व बुझाउँदै महामति भन्नु हुन्छ,

बारीक बातें दुखकी, जो कदी लागे मिठास ।

तो टूट जात है ए सुख, होत माया को नाश ।।

जाको स्वाद लाग्यो कछु दुखको, सो सुख कबू न चाहे ।

वाको सो दुख फेर फेर, हिरदे चढ चढ आए ।।

किरन्तन १७/२३,२३

दुःखको रहस्य अति सूक्ष्म छ । सबैले बुझ्न सक्ने अवस्था छैन । दुःखको मिठासको स्वाद लिनेहरूलाई भौतिक सुखको आशा कहिल्यै हुँदैन । यसरी तिनीहरूबाट भ्रमको प्रभाव हट्छ । दुःखको मिठास भोगेका आत्माहरूले सपनामा पनि भौतिक सुखको चाहना गर्दैनन् । आफ्नो प्यारो भगवानसँगको विछोडको पीडा र भगवानलाई भेट्ने आनन्द उनीहरूको हृदयमा व्याप्त हुन्छ । यस्ता आत्माहरूले सधैं वियोग र विलास भोग्छन् ।

यसरी दुःखको महत्व माया गर्ने आत्माले मात्र बुझ्दछ । तिनीहरू यी भौतिक दुःखहरूलाई आफ्नो प्रिय भगवानको लागि प्रेमको उत्तेजनाको रूपमा मान्छन् । त्यसैले सधैं दुःखलाई माया गर्छन् र वियोग र विलास दुवैमा रमाउँछन् । यो पनि भनिएको छ,

एता सुख तेरे विरहमें तो कौन सुख होसी विहार ।

प्रेमी आत्माहरू सोचिरहन्छ कि यदि भगवानभन्दा टाढा रहनुमा यति धेरै आनन्द छ भने उहाँसँग दैनिक जीवनमा कति आनन्द हुन्छ ? दुःखलाई वियोग र विलास दुवैको अनुभव गर्ने मुख्य माध्यम मानेर महापुरुषहरूले दुःखको तृष्णा गरेका छन् किनकि दुःखको कारणले परमात्माप्रति वियोग प्रकट हुनेछ । अलगावको तीव्रता प्रेममा परिणत हुनेछ, र प्रेमद्वारा ईश्वरको अनुभव हुनेछ । तसर्थ, दुःखको महत्वलाई व्याख्या गरिएको छ किनकि तिनीहरूको भूमिका भगवानको अनुभवको लागि धेरै महत्वपूर्ण छ । जस्तै,

दुखते विरहा उपजे, विरहे प्रेम इस्क ।

इस्क प्रेम जब आइयां, तब नेहेचे मिलिए हक ।।

किरन्तन १७/१६

मानव जीवनको मुख्य लक्ष्य ईश्वर प्राप्ति हो । मानव शरीर आत्माको वाहन हो । यो शरीर भगवानलाई भेट्ने साधन हो भन्ने बुझ्नुपर्छ । संसारको यो यात्रामा, हाम्रो हृदयमा प्रेम हुनु धेरै महत्वपूर्ण छ ताकि हामीले हाम्रो धनी र प्रिय भगवानको अनुभव गर्न सकौं । प्रेम तब मात्र प्रकट हुन्छ, जब ईश्वरबाट विछोडको पीडाले अन्तस्करणका विकारहरूलाई जलाउँछ । भौतिक दुःखका कारण यस्तो विछोड देखिन्छ । त्यसैले भौतिक दुःखको महत्व धेरै छ । जब अज्ञानीहरू यी दुःखहरूबाट भाग्छन्, मायालु आत्माहरूले दुःखलाई निम्तो दिन्छन् । महामतिले यस रहस्यलाई माथि उल्लेखित चार जनावरहरूद्वारा व्याख्या गरिसक्नु भएको छ । यो बुझ्ने हामी पनि दुःखसँग नडराउने बरु खुसीसाथ स्वीकार गरौं र विछोडको पीडा भोग्ने प्रयास गरौं र हृदयमा प्रेम व्यक्त गरेर प्रिय भगवानको मिलनको अनुभव गरौं । -अनुवादक पशुपति पराजुली, मुनालपथ विराटनगर

विराटनगर प्रणामी मन्दिरमा

श्रीराधाकृष्ण प्रणामी मन्दिर बाईजूराज महिला इकाई समिति विराटनगरले आफ्नो स्थापना दिवसका अवसरमा यस वर्ष विराटनगरमा वीतक चर्चा गर्नु हुने धर्म प्रचारक राजन सुबेदीज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा १०८ दीप प्रज्वलन एवम् श्री मेहेर सागर पाठ गरी स्थापना दिवस सम्पन्न गरेको छ । साथै इकाई समितिको वार्षिक भेला पनि सम्पन्न गरिएको समाचार इकाई समिति सचिव सरिता प्याकुरेल ढकालबाट प्राप्त भएको छ । यसै गरी श्रीकृष्ण प्रणामी युवा परिषद् विराटनगरले श्रीकृष्ण प्राकट्य उत्सवको अवसरमा श्रीकृष्ण नामक नाटक प्रस्तुत गरेको छ भने युवा परिषद्का केन्द्रीय सदस्य गोकुल कोईराला, जिल्ला उपाध्यक्ष विकल कोईराला, विराटनगरका अध्यक्ष मदन लामिछाने, उपाध्यक्ष श्याम कोईराला र सचिव राज ढकाललगायतको उपस्थितिमा यस वर्ष किशोर पाण्डे, केशव मैनाली र करुणा मैनालीलाई विराटनगर प्रा.स.ले सम्मान गरेको छ । त्यसै गरी ससाना बालबालिकाहरूको लागि आयोजना गरिएको वक्तृत्वकला प्रतियोगितामा प्रथम हुने अनादी ढकाल, दोश्रो हुने अर्नव प्रसाई र तेश्रो हुने सिम्रीक भट्टराईलाई पनि पुरस्कृत गरिएको समाचार प्राप्त भएको छ ।

सेवा समितिको नवौं पूर्ण बैठक इलामको जितपुरमा सम्पन्न

मिति २०८० जेष्ठ १३ गते वर्तमान श्रीकृष्ण प्रणामी धर्माचार्य अनन्त श्री विभूषित जगतगुरु आचार्य श्री कृष्णमणिजी महाराजश्री यस धराधाममा अवतरण हुनुभएको निज गृह देउमाई नगरपालिका-९, जीतपुर इलाममा आयोजन गरिएको श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालको नवौं पूर्ण बैठक बडो आत्मीय ढंगबाट सम्पन्न भएको छ। उक्त बैठकमा श्री नवतनधाम महन्त स्वामी श्री १०८ पुरुषोत्तमजी महाराज, श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर धरानका गादीपति श्री १०८ जगतनन्दनजी महाराजजीको विशेष उपस्थिति तथा सानिध्यमा सम्पन्न भएको थियो। सेवा समितिका केन्द्रीय अध्यक्ष श्री श्यामकृष्ण शर्माज्यूको अध्यक्षतामा बसेको उक्त बैठक केन्द्रीय उपाध्यक्ष शारदाप्रसाद थपलिया, कृष्णप्रसाद बजगाई, सदस्य चन्द्र डाँगीको व्यवस्थापनमा जिल्ला कार्य समिति इलामको सहजीकरणमा उक्त बैठक सम्पन्न भएको थियो। उक्त बैठकमा श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालका सल्लाहकार समितिका सदस्यहरू, सेवा समितिका जिल्ला पदाधिकारीहरू, युवा परिषद्का पदाधिकारी तथा सदस्यहरू, बाईजूराजका पदाधिकारी तथा सदस्यहरू, सुन्दरसाथ तथा स्थानीय व्यक्तित्वहरूको उपस्थिति रहेको थियो। बैठकले संस्थाले गरेका कार्य प्रगति प्रस्तुत गर्नुका साथै नयाँ कार्ययोजनाका विषयमा छलफल र निर्णय गरेको थियो।

सल्लाहकार समितिको बैठक सम्पन्न

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालको सल्लाहकार समितिको बैठक श्री नवतनधाममा सम्पन्न भएको छ। सेवा समितिले सम्पन्न गरेका काम र आगामी दिनमा गरिनु पर्ने कार्यहरूको समीक्षा र सुझावका लागि आयोजित बैठकले केही समयदेखि सामाजिक संजालमा प्रणामी धर्म र गुरुजनप्रति नकारात्मक पोस्टहरू निरन्तर आएको सम्बन्धमा सल्लाहकार समितिको ध्यानाकर्षण भएको र सो सम्बन्धमा छलफल गर्न बैठकको बोलाइएको थियो। सल्लाहकार समितिका संयोजक श्री हरिकेशव फ्यालको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको यस बैठकले विविध विषयमा निर्णय गरेको थियो।

श्री नवतनधामका गादीपति एवं प्रमुख महन्त श्री १०८ अमृतराजजी महाराज तथा महन्त श्री १०८ पुरुषोत्तमजी महाराजको सानिध्य र सेवा समितिका, युवा परिषद्का, बाईजूराज समितिका पदाधिकारी र सदस्यहरूको सहभागितामा बसेको उक्त बैठकले प्रणामी धर्म, गुरुजन तथा संस्थाहरूका बारेमा नकारात्मक पोष्ट गर्ने, निरुत्साहित गर्ने र आफूलाई चित्त नबुझेका विषयमा लिखित वा कार्यालयमा आएर असमति जनाउन सक्ने तर कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाका बारे सामाजिक संजालमा नकारात्मक पोष्ट गर्ने कार्यप्रति सेवा समितिले निगरानी कार्यलाई आवश्यक पहल गर्न निर्णय गरेको छ। उक्त बैठकमा सेवा समितिका अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्माले संस्थाले गरेका कार्यहरू प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। यसै गरी युवा परिषद्का उपाध्यक्ष कौशल फ्याल र बाईजूराज महिला समितिकी उपाध्यक्ष मीरा संजेलले आआफ्ना संस्थाका बारेमा जानकारी गराउनु भएको थियो।

निजानन्द गुरुकुलम भवनको शिलान्यास

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालको केन्द्रीय धाम श्रीनवतनधामस्थित श्री निजानन्द गुरुकुलम भवनको एक समारोह बीच भूमिपूजन भएको छ। श्री नवतनधामका गादीपति एवं प्रमुख महन्त श्री १०८ अमृतराजजी महाराज, महन्त स्वामी श्री १०८ पुरुषोत्तमजी महाराज सानिध्य र संघीय सांसद श्री शोभिता गौतमको प्रमुख आतिथ्यमा उक्त भवनको भूमिपूजन कार्य सम्पन्न भएको थियो। सो समारोहमा गादीपति श्री १०८ अमृतराजजी महाराजले गुरुकुल संचालनबाट यस क्षेत्रका मात्र नभै देश विदेशका शिक्षा प्रेमीहरूले पनि लाभ लिने बताउनु भयो। यसै गरी महन्त श्री १०८ पुरुषोत्तम महाराजले निजानन्द गुरुकुलमको कार्ययोजना तथा संचालन सम्बन्धमा जानकारी गराउनु भएको थियो।

प्रमुख अतिथिको तर्फबाट सांसद श्री शोभिता गौतमले आफ्नो क्षेत्रमा संचालन हुन लागेको नैतिक शिक्षासहितको अध्यापन हुने गुरुकुलमले समाजमा नैतिकता शिक्षा दिने र अध्यात्म मार्गमा युवाहरूलाई सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गर्दै यस महान कार्यमा आफ्नो तर्फबाट सहयोग हुने बताउनु भएको थियो। सेवा समितिका अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्माले नवतनधाम राष्ट्रिय धाम भएकोले यस धाममा संचालन हुने शिक्षाले देशैभरि उज्यालो फैलाउने बताउनु भयो।

श्री नवतनधामका अध्यक्ष विष्णु चौलागाईको सभापतित्वमा आयोजित यस समारोहमा सेवा समितिका अध्यक्ष पूर्व अध्यक्ष तथा सल्लाहकार समितिका सदस्य मदन कृष्ण शर्मा, युवा परिषद्का र बाईजूराज समितिका पदाधिकारीहरूबाट सम्बोधन भएको थियो।

सेवा समिति, युवा परिषद् र बाईजूराज समितिको संयुक्त बैठक सम्पन्न

श्रीकृष्ण प्रणामी समाजका तीन वटा राष्ट्रिय समितिहरू श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल, श्रीकृष्ण प्रणामी युवा परिषद् नेपाल र श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालको संयुक्त समन्वय बैठक सम्पन्न भएको छ। यी संस्थाहरूबाट संचालन गरिने कार्यक्रमहरू दोहारो हुने र एक अर्को संस्थाप्रति अविश्वास देखा पर्ने भएकोले संस्थाहरू बीच समन्वय गरेर आफ्ना कार्यहरू संचालन गर्ने सहमति भएको छ। सामाजिक सेवाका कार्यहरूमा युवा परिषद्को नेतृत्वमा सबै संस्थाबाट सहयोग पुऱ्याउने, बालबालिका प्रशिक्षण जस्ता कार्यमा बाईजूराज समितिको नेतृत्व रहने र भौतिक सम्पत्ति, धार्मिक ठूला कामहरू सेवा समितिको नेतृत्वमा सबै संस्थाले सहयोग गर्न उक्त बैठकले सहमति जनाएको थियो। सबै संस्थाहरूले आफ्नो विधान अनुरूप सबै कार्यहरू गर्न सक्ने भएता पनि एउटै कार्य प्रणामी समाजका फरक फरक संस्थाबाट हुँदा नकारात्मक प्रभाव देखिने भएकोले आगामी दिनमा एक अर्को संस्था बीच समन्वय गरी कार्यक्रम संचालन गर्ने सहमति भएको हो।

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति अन्तर्गतको प्रचार प्रसार विभागको समन्वयमा आयोजित उक्त बैठकमा श्री नवतनधामका गादीपति एवं प्रमुख महन्त १०८ श्री अमृतराजजी महाराज, महन्त श्री १०८ पुरुषोत्तमजी महाराजको सहभागितामा तीन वटै संस्थाका

पदाधिकारी एवं सदस्यहरू र उपत्यकाका तीन वटै जिल्ला समितिको उपस्थिति रहेको थियो।

सो सयुक्त बैठकमा प्रणामी सिङ्गिङ आइकनको समीक्षा र हिसाब प्रस्तुत गरिएको थियो। श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल, श्रीकृष्ण प्रणामी युवा परिषद् नेपाल र श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समितिद्वारा आयोजित तथा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर श्री नवतनधाम र श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर श्री निजानन्दधामको सहयोगमा आयोजित श्री प्रणामी सिङ्गिङ आइकनको परिकल्पनाकार निर्देशक श्री नवीन तिमल्सिनाले आइकन सञ्चालनको अनुभव प्रस्तुत गर्दै सबैप्रति आभार व्यक्त गर्नुभएको थियो। यसै गरी सेवा समितिका सदस्य तथा सामाजिक सेवा विभागका संयोजक श्री नवराज ढकालले कार्य योजना प्रस्तुत गर्नुभएको थियो भने प्रणामी समाजको प्रचार प्रसारमा एकरूपता गर्ने र तीन वटै संस्थाको प्रचार प्रसारको एउटै केन्द्र बनाउने र समाचारका सबै साधनहरू एकै ठाउँबाट परिचालन गर्न रेकर्डिङ स्टुडियो बनाउने र प्रचारकहरूसँग समन्वय गरी प्रचार प्रसारमा एकरूपता गर्ने, प्रचारकहरूबाट प्रचार प्रसारको लागि सहयोग जुटाउने सम्बन्धमा संयोजक भोलानाथ दाहालले कार्ययोजना प्रस्तुत गर्नु भएको अवधारणा पारित गरिएको थियो। प्रणामी समाजको गौरवपूर्ण रूपमा स्थापना भएको केन्द्रीय कोषका संयोजक श्याम के.सीले कार्य योजना प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। यस कार्यलाई तीन वटै संस्थाहरूले सकृय रूपमा सहयोग गर्ने निर्णय समेत गरिएको थियो। प्रणामी समाजमा योग ध्यानलाई व्यवस्थित र सबै मन्दिरमा सञ्चालन गर्न कार्य योजना तयार गरी तालिम संचालन गर्न मातृका प्याकुरेल, होमनाथ आचार्य लगायतको योगध्यान व्यवस्थापन समिति गठन गर्ने निर्णय गरिएको छ। यसै गरी उक्त बैठकमा श्रीकृष्ण प्रणामी समाजमा उठेका समसामायिक विषयमा जानकारी दिनुका साथै सेवा समितिबाट भएका कार्य प्रगतिका बारे सेवा समितिका अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्माले जानकारी गराउनु भयो।

उक्त बैठकले श्रीकृष्ण प्रणामी समाजका औपचारिक सभाहरूमा परम्परागत रूपमा चल्दै आएको आशन ग्रहण र सम्बोधनलाई व्यवस्थित गर्न युवा परिषद्का अध्यक्ष जगदीशचन्द्र शर्माबाट प्रस्तुत गर्नुभएको सभा बैठक संचालन अवधारणासमेत पारित गरिएको छ। यसै गरी बाईजूराज महिला समितिकी अध्यक्ष शारदा शर्मा पुडासैनीको संयोजकत्वमा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिरमा आश्रित बृद्धबृद्धा तथा बाल बालिकाहरूको रेकर्ड राख्ने र यिनीहरूको व्यवस्थापनमा सुधारका कार्य योजना बनाउन एक उप समिति गठन गरिएको छ। बैठकले नेपालभरि रहेका मन्दिर, धाम, सत्संग समिति तथा संस्थागत समिति इकाईहरूमा साइनबोर्डमा लेख्ने म्याटरको एकरूपता गर्ने निर्णय गरिएको छ। साइनबोर्डको डिजाइन गरी बैठकमा पेश गर्न भोलानाथ दाहाललाई बाईजूराज समिति र युवा परिषद्सँग समन्वय गरी तयार गर्न जिम्मा दिने निर्णय भएको छ।

महोत्तरी जिल्लामा नयाँ शाखा विस्तार

महोत्तरी जिल्लाको बिजलपुरास्थित श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर, बिजलपुरा बर्दिबास न.पा.वडा नं १२ को मिति २०८०।०२।२६ गते भएको भेलाबाट श्री देवचन्द्र महत्तोको अध्यक्षतामा नयाँ

कार्य समिति गठन गरी सेवा समितिको शाखा लिने निर्णयसहित निवेदन पठाएको र उक्त जिल्लामा जिल्ला समिति नभएको हुँदा छिमेकी जिल्ला सर्लाहीका अध्यक्ष श्री रामअवतार महत्तो, युवा परिषद् मधेश प्रदेशका इन्चार्ज जयराम भट्टराईसहितको उपस्थितिमा कार्यक्रम सम्पन्न भई आएको हुँदा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर बिजलपुरा, बर्दिबास न.पा.१२ महोत्तरीका नाममा दर्ता नं १७४ कायम रहने गरी श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालबाट इकाई शाखा स्वीकृति प्रदान गरी नयाँ शाखा विस्तार गरिएको छ। साथै महोत्तरी जिल्लामा नै गौशाला न.पा. वडा नं १२ स्थित कान्ति बजारमा एक सत्संग भवन समेत बनाई सत्संग कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको श्रीकृष्ण प्रणामी प्राणनाथ सेवा समितिले मिति २०८०।०३।०१ गते बृहत भेला बोलाई श्री विशे कुमार सिंहको अध्यक्षतामा नयाँ समिति गठन गरी सेवा समितिमा दर्ता गरी संचालन गर्ने निर्णयसहित निवेदन पठाएको र उक्त भेलामा युवा परिषद् मधेश प्रदेशका संयोजक जयराम भट्टराई समेतको सहजीकरणमा गठन भई आएको हुँदा उक्त जिल्लामा पनि जिल्ला समिति नभएको हुँदा उक्त स्थानमा २०४०/४५ साल देखि नै सत्संग चल्दै आएको साथै निजी जग्गामा एक सत्संग भवन समेत बनेको देखिएकाले उक्त क्षेत्रमा अर्को समिति समेत नभएकाले श्रीकृष्ण प्रणामी सत्संग समिति कान्ति बजार गौशाला १२ महोत्तरीका नाममा इकाई शाखा स्वीकृति दिई कान्छो इकाईको शाखा दर्ता नं १७५ मा श्रीकृष्ण प्रणामी सत्संग समिति कान्ति बजार, गौशाला पनि सेवा समिति नेपालमा आवद्ध भएको छ। यसरी सेवा समिति श्रीकृष्ण प्रणामी संस्थाहरूलाई एकबद्धताको सूत्रमा गोलबद्ध गर्ने कार्यमा निरन्तर सफलताको पथमा अगाडि बढिरहेको छ।

विभागीय संयोजक परिवर्तन साथै पुनर्गठन

धर्म प्रवर्धन तथा सांस्कृतिक विभाग र अनुशासन तथा आचार संहिता विभागका लागि संयोजकको परिवर्तन तथा पुनर्गठन भएको छ। धर्म प्रवर्धन तथा सांस्कृतिक विभागका संयोजकले (उपाध्यक्ष) श्री रामकृष्ण तिवारीले आफ्नो घरायसी अवस्थाले विभागको संयोजकको जिम्मेवारी बहन गर्न असमर्थ रहेको भनी निवेदन दिनु भएकाले सह संयोजक पदमा रहँदै आउनु भएका श्री गोपालकृष्ण संजेललाई धर्म प्रवर्धन तथा सांस्कृतिक विभागको संयोजकको जिम्मेवारी दिइयो र दुई जना सदस्य थप गरी र १९ सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ। यस्तै गरी आचार संहिता तथा अनुशासन विभागका संयोजक सदस्य श्री बट्टीप्रसाद चौलागाईले पदबाट दिनुभएको राजिनामा मिति २०८०।०३।१३ गते स्वीकृत भई रिक्त रहेको पदमा केन्द्रीय सदस्य श्री टिकादत्त बराललाई आचार संहिता तथा अनुगमन विभागका जिम्मेवारी दिइएको छ।

श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालको गतिविधि श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपाल आधिकारिक रूपमा दर्ता भई स्थापना भएको ३ वर्ष पुगेको छ। करिब २७/२८ वर्ष पहिलेदेखि नै यही नामले बाईजूराज समितिले सामाजिक तथा धार्मिक कार्यहरू गर्दै आइरहेको थियो। निजानन्द सम्प्रदायमा श्री बाईजूराज महारानीको गाथा जति गायन गरे पनि कमै हुन्छ। आज भन्दा ४ सय वर्ष अगाडिदेखि नै श्री प्राणनाथजीको साथमा

रही हिन्दु धर्मको रक्षाका लागि सधैं तत्पर रहनु हुने, प्रेम, सद्भावले भरिपूर्ण कुशलताकी प्रतिमूर्ति उनै बाईजूराज महारानीको नामले नेपालमा पनि बाईजूराज समिति गठन गरी विविध कार्यहरू संचालन हुँदै आएको छ। आधिकारिक रूपमा दर्ता भई स्थापना भएको दोश्रो वर्ष पूरा गरी सक्दा उक्त संस्थाबाट भएका केही सामाजिक तथा धार्मिक कार्यहरू मनन योग्य रहेका छन्।

यसै क्रममा २०७९ साल फागुन १६ गतेदेखि २२ गते फागु पूर्णिमाको दिनसम्म श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालले श्रीकृष्ण प्रणामी निजानन्द आश्रमको ५१ औं वार्षिक (स्वर्ण महोत्सव) कार्यक्रम आयोजन गरेको थियो। उक्त कार्यक्रम भव्यताका साथ सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको थियो। श्रीमत्तारतम सागर १०८ पाठ पारायण, श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर ब्रह्मसभा भवन भक्तपुर, कटुन्जेको कलश अनावरण कार्यक्रम तथा २०७९ साल फागुन २४ गतेदेखि ३० गतेसम्म आयोजन गरिएको श्रीकृष्ण प्रणामी धर्म जागनी महोत्सव कार्यक्रममा पनि बाईजूराज महिला समितिले सकृय रूपमा तन, मन, धनले सेवा पुऱ्याएको थियो। यसै गरी नेपालको धार्मिक पर्यटकीय केन्द्र श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर श्री नवतनधामको पावन प्राङ्गणमा श्री तारतम अवतरण वर्ष ४०१ एवम् २८औं वार्षिक उत्सव कार्यक्रममा श्रीकृष्ण बाईजूराज महिला समितिले बाईजूराज प्राकट्यको दिन परेकाले एक दिनको भण्डारा सेवासहित तन, मन, धनले सेवा गरेको थियो। श्रीकृष्ण प्रणामी मूल मन्दिर ईमाडोलको ५० वर्ष पूरा भएको पावन अवसरमा २०७९ साल फागुन २४ गतेदेखि ३० गतेसम्म आयोजित श्री १०८ तारतम सागर पाठ पारायण एवं श्रीकृष्ण कथा प्रवचन तथा धर्म जागनी स्वर्ण महोत्सवमा बाईजूराज महिला समितिले उल्लेखनीय भूमिका निभाएको थियो।

मिति २०८० श्रावण १५ गते श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति, भक्तपुर जिल्लाको आयोजनामा केन्द्रीय धाम श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर नवतनधाममा रहँदै आएका ४० जना बालबालिकाहरूलाई जाडोको न्यानो कपडा वितरण एवम् काठमाडौं जिल्ला समिति तथा बाईजूराज महिला समिति श्री नवतनधाम इकाई समेत तीनै समितिको संयुक्त आयोजनामा श्री नवतनधाममा रहँदै आएका बालबालिकाहरूका लागि जुत्ता सेवा प्रदान गरिएको थियो।

श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालको तृतीय स्थापना दिवसको उपलक्ष्यमा बाईजूराज काठमाडौं जिल्ला तथा श्री नवतनधाम बाईजूराज इकाईको संयुक्त आयोजनामा श्री नवतनधाम मन्दिरमा १०८ दीप प्रज्ज्वलन गरी तृतीय वार्षिक उत्सव भव्यताका साथ सम्पन्न भएको छ। यसै उपलक्ष्यमा बाईजूराज महिला समिति इकाई धर्मधाम जिरौनाको आयोजनामा १०८ मेहेरसागर पाठ र ३३२ दीप प्रज्ज्वलन गरी सम्पूर्ण बाईजूराज दिदीबहिनीहरू, सुन्दरसाथजीहरूको उपस्थितिमा तेश्रो स्थापना दिवस भव्यताका साथ मनाइएको छ भने श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज समिति नेपाल जिल्ला समिति रौतहतले चन्द्रपुर नगरपालिका अन्तरगत ९ र १० का १० जना गरिव असहाय तथा अति जोखिममा परेका बालबालिकाहरूलाई शैक्षिक सामाग्री वितरण गर्नुका साथै उनीहरूको विद्यालयमा लाग्ने १ वर्षको शैक्षिक शुल्क तिरिदिने घोषणा समेत गरिएको

थियो।

स्थापना दिवसका अवसरमा जिल्ला कार्य समिति भगापाको आयोजनामा तथा इकाई समिति दुहागढीको व्यवस्थापनमा मेची नगरपालिका १४ दुहागढी मिल डाँडा निवासी विपन्न तथा अशक्त प्यारालाइसीसबाट थलिएकी एकल महिला आम्ती वृजालाई खाद्यान्न सहयोग गरिएको थियो। त्यस्तै स्थापना दिवसको अवसरमा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर दुहागढीमा जिल्ला कार्य समिति भगापाको आयोजनामा तथा इकाई समिति दुहागढीको व्यवस्थापनमा दीप प्रज्ज्वलन कार्यक्रम गरिएको थियो। साथै भगापा जिल्ला भरिका इकाईहरूमा दीप प्रज्ज्वलन गरेर स्थापना दिवस मनाइएको बाईजूराज जिल्ला कोषाध्यक्ष कल्पना वारले तिमिसनाले जानकारी गराउनु भएको छ।

श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालको तृतीय स्थापना दिवसको उपलक्ष्यमा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर निजानन्द आश्रम पुल्चोकमा श्री राज्जी श्यामाजीलाई ५६ भोग व्यञ्जन अर्पण गरी एक दिने महिला रोग सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम र साँभमा दीप प्रज्ज्वलन कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो। देशभरका सम्पूर्ण प्रणामी मन्दिरहरूमा दीप प्रज्ज्वलन एवम् विविध सेवामूलक कार्य गरी सम्पन्न गरिएको तृतीय स्थापना दिवसको अवसरमा पुल्चोक आश्रममा रहँदै आउनुभएकी ९३ वर्षकी मोहनबाई माताजीलाई व्हिल चेयर प्रदान गरिएको छ भने श्री नवतनधाममा रहँदै आउनुभएकी द्रौपदी माताजीलाई एयर मेट्रेस प्रदान गरिएको छ। २०८० भाद्र ९ गते शनिवारका दिन श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर निजानन्द आश्रम पुल्चोकमा श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपाल र सुमेरु अस्पतालको सहयोगमा एक दिवसीय स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रममा ८० जनाको प्रेसर, सुगर र किडनी सम्बन्धी परीक्षण गराइएको थियो भने वरिष्ठ गाइनोलोजिष्ट डाक्टर धनलक्ष्मी गुरुडबाट महिला सम्बन्धी रोगमा ५० जनाले स्वास्थ्य परीक्षण गराउनु भएको थियो। उक्त कार्यक्रममा सहयोग गर्ने डाक्टर, नर्सहरूलाई सम्मान समितिको तर्फबाट अध्यक्ष शारदा शर्माले धन्यवादसहित सल ओढाएर सम्मान गर्नु भएको थियो।

हिन्दु समाजले मातापिता समान मानेको राष्ट्रिय जनावर गाई-गोरुलाई खुलेआम सार्वजनिक स्थलमा काटेर खानु र अभ्र त्यसलाई सामाजिक संजालमा अतिरञ्जित प्रचार गर्नु केवल हिन्दू सनातन धर्मालम्बीहरूको आस्थामाथि प्रहार मात्र हैन यो त सामाजिक सद्भाव भड्काउने र समाजलाई द्वन्द्वतर्फ धकेले कार्य हो भन्दै यस्ता कुकृत्यको खुलेर विरोध गर्न सम्पूर्ण हिन्दू सनातन समाज एकजुट भई हिन्दू सनातन धर्मको अस्तित्व रक्षाको लागि धरानमा आयोजना गरिएको महाअभियानमा श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समितिले ऐक्यवद्धता जनाएको थियो।

निजानन्द सम्प्रदायको एक अभिन्न अंग मानिने श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजूराज महिला समिति नेपालले नेपाल अधिराज्यभरि नै विभिन्न समयमा आफ्ना सामाजिक तथा धार्मिक गतिविधिहरू सकृय रूपमा संचालन गर्दै आएको छ। सानासाना नानीहरूलाई आध्यात्मिक, नैतिक एवम् धार्मिक ज्ञान दिन होस् या स्थानीय मन्दिरहरूमा मेला, पर्व, उत्सव तथा सत्संग चलाउने कार्यमा होस् बाईजूराज महिला समितिको उस्तै विशेष भूमिका रहेको देखिन्छ।

विश्व हिन्दू महासंघ अन्तर्राष्ट्रिय समितिको कार्यक्रममा प्रणामी समाजको सहभागिता

विश्व हिन्दू महासंघद्वारा आयोजित “सामाजिक सद्भाव र धार्मिक सहिष्णुताको लागि विश्व हिन्दू महासंघको भूमिका र चुनौती” विषयक प्रवचन गोष्ठी भव्यताका साथ सम्पन्न भएको छ।

उक्त समारोह विश्व हिन्दू महासंघकी कार्यवाहक अध्यक्ष अस्मिता भण्डारीज्यूको सभापतित्वमा संचालन भएको थियो भने प्रमुख अतिथिमा माननीय पशुपति समशेर जबराज्यू, प्रमुख वक्ता वरिष्ठ संस्कृति विद् नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका निवर्तमान उपकुलपति विश्व हिन्दू महासंघका वरिष्ठ सल्लाहकार डा. जगमान् गुरुङ्गज्यू रहनु भएको थियो।

कार्यक्रममा उपस्थित विश्व हिन्दू महासंघ नेपाल राष्ट्रिय समितिका सभापति राजेन्द्र कुमार भण्डारीज्यू, जानकी मन्दिर जनकपुरधामका उत्तराधिकारी महन्त रामरोशन दासजी महाराज, श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समितिका अध्यक्ष श्यामकृष्ण शर्माज्यू, राम मन्दिर थापाथलीका महन्त राम स्वरूप दासजी, नेपाल जैन परिषद्का निवर्तमान अध्यक्ष फूल कुमार लालवानीज्यू, महासंघका सल्लाहकार शोभित उप्रेतीज्यू, बौद्ध धर्मको शिव औतारी लामा, नेपाल साहित्यिक पत्रकार संघका अध्यक्ष राधेश्याम लेकालीज्यू, पहिलो महिला निर्देशक सुचित्रा श्रेष्ठज्यू, सञ्चारिका समूहका उपाध्यक्ष पवित्रा सुनुवार ज्यू, विश्व हिन्दू महासंघ आवद्ध विभिन्न सङ्घसंस्थाका प्रतिनिधि ज्यूहरू, पदाधिकारी तथा आजीवन सदस्यहरू तथा सम्पूर्ण सञ्चारकर्मी मित्रहरूको गरिमामय उपस्थिति रहेको थियो।

केही समय अगाडि धरानमा घटेको गौहत्या र सो विषयको कारण सामाजिक सद्भाव भड्कने किसिमले बढ्दो गतिविधि बारे चिन्तन गर्न विश्व हिन्दू महासंघले आफ्ना सदस्य संस्थाहरू बिचमा छलफल गर्ने अभिप्रायले आयोजित समारोह भव्यताका साथ सम्पन्न गरिएको थियो। सो समारोहमा श्रीकृष्ण प्रणामी सेवासमिति नेपालको तर्फबाट आतिथ्यतासहित मन्तव्य राख्ने क्रममा श्रीकृष्ण प्रणामी समाजले हिन्दू धर्म संस्कृतिको संरक्षण सम्वर्द्धनमा पुर्याएको योगदान, हिन्दुवादी संस्थाहरूको आधारभूत मामिलामा एकताको आवश्यकता, हिन्दू धर्म सापेक्ष राष्ट्र पुनः स्थापनाको महत्वको बारेमा प्रकाश पारिएको थियो। उक्त कार्यक्रममा श्रीकृष्ण प्रणामी बाईजुराज महिला समितिकी अध्यक्ष शारदा शर्मा पुडासैनी तथा युवा परिषद्को समेत सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रमको संचालन भोला दाहालले गर्नुभएको थियो।

मोरङको रमाइलोमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न

मोरङको कानेपोखरी-६, प्रणामी डाँडामा रहेको श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिरमा श्रीकृष्ण प्राकट्य महोत्सवको अवसरमा एक दिवसीय धार्मिक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समितिका केन्द्रीय सल्लाहकार,

श्रीकृष्ण प्रणामी साहित्य तथा संस्कृति परिषद् विराटनगरका अध्यक्ष तथा पूर्व न्यायाधीश पशुपति पराजुलीको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न उक्त कार्यक्रममा श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति मोरङका अध्यक्ष श्याम कुमार आचार्य, कानेपोखरी गाउँ पालिका वडा ४ का अध्यक्ष रमेश कुमार राउत, कानेपोखरी वडा ६ का अध्यक्ष खड्ग बहादुर बस्नेत, श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति मोरङका उपाध्यक्ष कृष्णप्रसाद कोईराला, मोहनप्रसाद अधिकारी, बाइजुराज समिति मोरङकी अध्यक्ष द्रोपदी खनाल, कानेपोखरी वडा ४ का निर्वाचित जनप्रतिनिधि प्रदीप कुमार राई, सेवा समितिका मोरङ जिल्ला सदस्य बलराम तिमिसना, विभिन्न राजनैतिक दलका स्थानीय नेता, स्थानीय व्यापारी, समाजसेवीहरूको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा सहभागी वक्ताहरूले श्रीकृष्ण जन्माष्टमीको महत्वका विषयमा आफ्नो धारणा राख्नुका साथै रमाइलो मन्दिरको पुनः निर्माणमा आफ्नो पूर्ण सहयोग रहने प्रतिवद्धता प्रतिवद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो। मन्दिरका अध्यक्ष बुद्धराज पुडासैनीको अध्यक्षता सम्पन्न उक्त कार्यक्रमको संचालन मन्दिरका सचिव जनक ढकालले गर्नुभएको थियो।

नकारात्मक प्रचार नगरौं

भगवान श्रीकृष्ण १६ हजार श्रीमतीका श्रीमान होइनन् १६ हजार पीडित स्त्रीका मुक्ति दाता हुन्। कुनै बेला नरकासुर नाम गरेको एक दानव अति पतित र व्यभिचारी राजा थियो। जसले वरपरका सबै स्त्रीहरूलाई जवरजस्ती पक्रिन लगाउँथियो र आफ्नो यौनको भोक मेटाउँथियो। त्यसपछि आफ्नै राज्यको जेलमा थुनेर राख्दथ्यो। यसरी उसले हजारौं स्त्रीहरूलाई आफ्नो कामवासनाको साधन बनाएको थियो। ती स्त्रीहरूलाई कयौं वर्षदेखि कैदीको रूपमा जेलमा राखेको थियो।

अन्त्यमा भगवान श्रीकृष्णले नरकासुरको वध गरेर सबै बन्धक स्त्रीहरूलाई मुक्त गरे अनि सबैलाई आफ्नो घर घर पठाई दिए तर उनीहरूलाई न त समाजले स्वीकार गर्यो न परिवारले। अरू कसैले विवाह गर्न पनि मानेन। ती घर गएका कन्याहरू पुनः श्रीकृष्ण कहाँ नै फर्केर आए र शरण दिन अनुरोध गरे। ती हजारौं स्त्रीहरूको रोदन क्रन्दन सुनेर श्रीकृष्णले तत्काल निर्णय गरेर भने तिमीहरू आजदेखि कृष्णका पत्नी भयौ। कृष्णका पत्नी भएपछि तिमीहरूको सम्मानको जिम्मेवारी पनि मेरो भयो। यसरी श्रीकृष्णले १६ हजार पीडित स्त्रीहरूको पतिको जिम्मेवारी स्विकार्नु भएको हो। यस्तो पवित्र सम्बन्धलाई विशेष गरेर हिन्दू धर्मावलम्बीहरूले नै बुझ्न सकेका छैनौं र श्रीकृष्णलाई १६ हजार स्त्रीसँग विवाह गर्ने नक्कले कृष्ण भनेर तपाईं हामी आफ्नै धर्मप्रति नकारात्मक प्रचार गरिरहेका छौं। तसर्थ कुनै पनि विषयमा बोल्दा लेख्दा त्यसको यथार्थता सत्यताको अध्ययन गर्ने गरौं र आफ्नो धर्म संस्कृति सभ्यतामा गौरव गर्ने गरौं। प्रणाम - धर्मेन्द्र खड्का, धुलाबारी भाषा

“सुख शीतल करे संसार, प्रेम सद्भाव सेवा यसका आधार”

श्री कृष्णायनमः
श्री मनिजानन्दो विजयते

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल

जि.प्र.का.काठमाण्डौ द.नं.: ९/०२३
स.क.प.द.नं.:३०२/०४७/०४८
पान नं.: ३०१७४६४७६
कागेश्वरी मनोहरा न.पा.८
श्री नवतनधाम, काठमाडौं
फोन नं.: ०१-५१४८२२२

च.नं.: १०/२०८०/०८१

मिति :- २०८०/०५/२२

विषय: केन्द्रीय साधारणसभामा भाग लिन आउने बारे ।

श्री केन्द्रीय सभाका सदस्यज्युहरु

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल,.....।

महोदय,

श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपालको विधान २०२३ को दफा १३ मा व्यवस्था भए बमोजिम प्रत्येक वर्ष गरिने यस वर्षको वार्षिक साधारणसभा ५६वौं साधारणसभाको रूपमा मिति २०८०/०६/१३ गते शनिबार श्री नवतनधाम काठमाण्डौमा गर्ने निर्णय गरेको व्यहोरा जानकारीका साथै उक्त दिन बिहान ९.०० बजे भित्र आवश्यक विवरण सहित केन्द्रीय साधारण सभामा अध्यक्ष र केन्द्रीय प्रतिनिधी (सबै जिल्ला, मन्दिर, सत्संग इकाई तथा सदस्य संस्थाका समेत) भाग लिन अनिवार्य उपस्थितिका लागि विधानको दफा १३(७) को प्रयोजनार्थ जानकारीको लागि केन्द्रीय समितिको मिति २०८०/०५/०८ गतेको दशौं पूर्ण बैठकको निर्णयानुसार अनुरोध गर्दछु । प्रणाम ।

साधारणसभाका छलफलका विषयहरु :

- केन्द्रीय कार्य समितिद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल गर्ने र आवश्यक निर्णय गर्ने ।
- सेवा समितिको विधान-२०२३ मा आठौं संशोधन मस्यौदा प्रस्तावमा छलफल गरी पारित गर्ने ।
- जिल्ला, इकाई तथा सदस्य संस्थाका प्रतिनिधिबाट आफ्नो संक्षिप्त कार्य प्रगति विवरण पेस गर्नुका साथै केन्द्रीय कार्य समितिद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन तथा कार्यक्रम उपर आफ्नो राय सुझाव व्यक्त गर्ने,
- केन्द्रीय कार्य समितिद्वारा पेस भएका वार्षिक तथा आवधिक योजना तथा कार्यक्रमहरु र वार्षिक बजेट स्वीकृति गर्ने ।
- आ.ब. २०८०/०८१ का लागि लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र पारिश्रमिक तोक्ने ।
- कार्य समितिद्वारा प्रस्तावका रूपमा पेस भएका अन्य विविध विषयहरुमा छलफल गरी निर्णय लिने ।

(नवराज कोइराला)
महासचिव

Website:- krishnapranami.org.np, Email:- skpssn2023@gmail.com, Fax:- 977-1-5148222, G.P.O.Box No. 229

नागदह म्याडलुड तेहथुम

श्रीकृष्ण प्रणामी बाल आश्रम मोक्षधाम, नागदह म्याडलुड तेहथुममा यही मिति २०८० साल असोज ३ गतेदेखि ९ गतेसम्म हुन गइरहेको श्रीमत्तारतम वाणी चर्चा एवम् श्रीमद्भागवत कथा महायज्ञको समुदघाटन संस्थाका प्रमुख संरक्षक श्रीकृष्ण प्रणामी धर्माचार्य अनन्त श्री विभूषित जगतगुरु श्री कृष्णमणिजी महाराजश्रीबाट हुने भएको समाचार प्राप्त भएको छ । श्री प्राणानाथ विद्या पीठ रायगढका प्राचार्य श्री महेन्द्र महाराजबाट श्रीमत्तारतम सागरको चर्चा एवम् साध्वी कोपिला कुञ्जबाट श्रीमद्भागवत कथा हुने उक्त ज्ञान यज्ञमा पण्डित कृष्णप्रसाद पुडासैनीबाट श्रीमत्तारतम सागरको पाठ एवम् पण्डित पुरुषोत्तम प्रणामीबाट श्रीमद्भागवतको पाठ गरिने कुरा संस्थाकी संरक्षक नर्वदा माताजीले बताउनु भएको छ ।

वीतक चर्चामा १२ मोमिनहरुको नाम आउँछ वहाँहरुको नाम यस प्रकार रहेको छ :-

१. लालदासजी ठठानगरबाट
२. शेखबदलजी दिल्लीबाट
३. कायम मुल्लाजी दिल्लीबाट
४. भीम भाई जी सुरतबाट
५. सोमजी भाई खम्बातबाट
६. नागजी भाई सुरतबाट
७. खिमाई भाई जी बुन्देल खण्डबाट
८. दयाराम जी दिल्लीबाट
९. चिन्तामणिजी ठठानगरबाट
१०. चञ्चल जी दिल्लीबाट
११. गंगाराम जी दिल्लीबाट
१२. बनारसी जी दिल्लीबाट

वीतक प्रश्नोत्तर

- ४/ सदगुरूका नशली र नजरी पुत्र कसलाई भनिन्छ ?
- = नशली पुत्र विहारी र नजरी पुत्र मेहेराजलाई ।
- ४/ निजानन्द सम्प्रदायमा सुरतबाट फाटेका दुई शाखा कुन कुन हुन् ?
- = विन्दु शाखा विहारीजी र नाद शाखा प्राणनाथजीको ।
- ४/ प्राणनाथजीलाई सदगुरूले भेट भएपछि लगातार २२ दिनको उपदेश गर्नुभएको थियो त्यो भेट भएको तिथि मिति कुन हो ?
- = १७१२ साउन कृष्ण अष्टमीका दिन ।
- ४/ सदगुरूको धामगमन मिति पूरा भन्नुहोस् ?
- = १७१२ भाद्र शुक्ल चतुर्दशीमा धामगमन ।
- ४/ अरबबाट फर्केपछि सदगुरू प्राणनाथजीसँग नबोलेपछि कुन राजाको मन्त्री खान जानुभयो ।
- = कलाजी राजाको मन्त्री पद खान जानुभयो ।
- ४/ जामराजाले मेहेराजसँग कसकसका साथ कुन ठाउँमा नजरबन्द गरे ?
- = सामलजी, उधवजीका साथ मेहेराजलाई नजरबन्द प्रमोदपुरी हबसा जेलमा ।
- ४/ हबसा जेलमा मेहेराजलाई कसको दर्शन भएर कुन कुन ग्रन्थ अवतरित भए ?
- = श्यामाजीको स्वरूपको दर्शनपछि रास, प्रकाश, षडभृत्य र कलशका केही चौपाईहरू अवतरण भएको ।
- ४/ खुलासा ग्रन्थ कहाँबाट सुरु भएर कहाँ समापन भएको थियो ?
- = खुलासा रामनगरबाट सुरु भएर पन्नामा समापन भएको
- ४/ जामनगरका राजाले मेहेराजलाई बक्सिस दिएको ठाउँको नाम के हो ?
- = जुनागढ जामनगरका राजाले मेहेराजलाई बक्सिस दिएको ठाउँ हो ।
- ४/ तेजबाई तेजकुवरी कसकी छोरी थिइन् ?
- = विरजी भानजीकी छोरी तेजबाई तेजकुवरी हुन् ।
- ४/ हरजी व्यासका प्राणनाथजीको शिष्य कहिले कुन ठाउँमा भएका हुन् ?
- = हरजी व्यास प्राणनाथजीको जुनागढको पहिलो शिष्य १७१९ मा भएका ।
- ४/ प्राणनाथजी कहिले दीवबन्दर पुग्नुभयो र कहिलेसम्म त्यहाँ बस्नुभयो ।
- = १७२२ मा दीवबन्दर पुग्नुभएको र १७२४ सम्म बस्नु भएको ।
- ४/ जीवसृष्टिका लागि जन्मनु र मर्ने चक्करबाट मुक्त हुने स्थानको नाम के हो ?
- = जीव सृष्टीका लागि अष्टभिस्त रहेको छ, जहाँ पुगेपछि जन्मनु र मर्नु पर्दैन ।

श्रीकृष्ण प्रणामी धर्मजागनी ज्ञान महायज्ञ-२०८०

श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर, श्रीकृष्ण कृपा धाम
देवघाट, तनहुँ,
२०८० साल फागुन १७ देखि २३ गतेसम्म

देवघाट धाममा ज्ञान महायज्ञ हुने

निजानन्द सम्प्रदायको श्रीबृद्धिका लागि विभिन्न स्थानमा मठ मन्दिर तथा सत्संग भवनहरूको स्थापना भएका छन् भने कतिपय निर्माणाधिन अवस्थामा रहेका छन् । यी सबैको आ-आफ्नो स्थानमा महत्वपूर्ण योगदान रहेको कुरालाई हामी कोही नकान् सक्दैनौं । यसै क्रममा देवघाट धाम, तनहुँलाई नेपालको एउटा पवित्र पावन तीर्थ स्थल मानिन्छ । यहाँ विभिन्न सम्प्रदायका मठ मन्दिर, आश्रम, संस्कृत विद्यालय, महाविद्यालय, बाल-वृद्धाश्रमहरू रहेका छन् ।

यस्तो पावन भूमि देवघाटमा निजानन्द सम्प्रदायको पनि श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर, श्रीकृष्ण कृपा धाम, श्री प्राणनाथ अनाथ सेवा आश्रम निर्माण हुनु हामी सम्पूर्ण प्रणामी समाजका लागि गौरवको कुरा हो । यसको स्थापना वि.स. २०६३ सालमा गरी अहोरात्र खट्नु हुने प्रमुख संरक्षक नेपालकै पहिलो भागवत वाचिका विदुषी तारा घिमिरे, संरक्षक जमुना घिमिरे, संरक्षक युवा सन्त कृष्ण राज शास्त्री र वहाँहरूलाई साथ सहयोग दिनु हुने सबैमा राजश्यामा धार्मिक बुलेटिन परिवार नमन गर्न चाहन्छ । श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर, श्रीकृष्ण कृपा धाम, श्री प्राणनाथ अनाथ सेवा आश्रम देवघाट, तनहुँमा आगामी २०८० साल फागुन १७ गतेदेखि २३ गतेसम्म हुन गइरहेको श्रीकृष्ण प्रणामी धर्म जागनी ज्ञान महायज्ञ सफल बनाउन तन, मन, धनले सहयोग गरौं । आजैदेखि उक्त ज्ञान महायज्ञमा सपरिवार सहभागी हुने संकल्प गरौं । तपाईंको एउटा सानो सहयोगले ज्ञान महायज्ञ सफल बनाउन ठूलो भूमिका खेल्ने छ । प्रणाम

सेवाहरू यस प्रकारका रहेका छन् :-

एक दिनको भोजन सेवा	रु. १,५१,०००/-	विशेष यजमान सेवा	रु. १,०१,०००/-
एक दिनको ब्रह्ममुनि भोजन सेवा	रु. ५१,०००/-	सन्त भोजन सेवा	रु. २५,०००/-
पारायण यजमान सेवा	रु. २१,०००/-	दैनिक पानी सेवा	रु. १५,०००/-
अल्पाहार सेवा	रु. १५,०००/-	भोग व्यञ्जन व्यवस्था सेवा	रु. १०,१००/-
अखण्ड दीप सेवा	रु. २,५००/-	एक पारायण सेवा	रु. १,६००/-
आरती सेवा	रु. १,१००/-	पारायण रुमाल सेवा	रु. १,०००/-
पुष्प सेवा	रु. ५००/-		

हार्दिक समवेदना

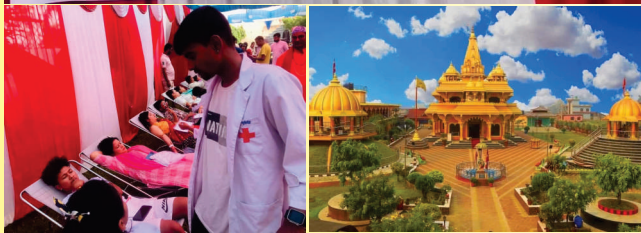
बुबा भैरव पोखरेल तथा माता जमुना देवी पोखरेलको कोखबाट जेष्ठ सुपुत्रीकी रूपमा खोटाङ जिल्लाको साबा कटहरेमा वि.सं. २००१ साल मङ्सिर ०५ गतेका दिन जन्मनु भएकी यस संस्थाका अध्यक्ष परम आदरणीय श्री पशुपति पराजुलीकी धर्मपत्नी साथै वि.सं. २०३६ सालमा श्री ५ नवतनपुरी धाम, जामनगरका तत्कालीन गादीपति ब्रह्मलीन जगतगुरु आचार्य श्री १०८ धर्मदासजी महाराजबाट निजानन्द सम्प्रदायमा दीक्षित हुनुभएकी धर्मनिष्ठ, धर्म अनुरागी, मृदुभाषी, श्रीकृष्ण प्रणामी साहित्य तथा संस्कृति परिषद् विराटनगरको आजीवन सदस्य रोहिणी देवी पराजुलीको यही मिति २०८० साल वैशाख ०२ गतेका दिन निज निवास विराटनगर-२, मुनालपथमा ७९ वर्षको उमेरमा धामगमन भएको समाचारले हामी सबैलाई मर्माहित एवम् दुःखी तुल्याएको छ । धामवासी माताको आत्माले परमधामको मूलमिलामा श्री राजश्यामाजीको चरणमा शरण पाइसकेको छ भन्ने प्रार्थना गर्दै सोक सन्तप्त परिवारजनप्रति संस्थाको तर्फबाट हामी हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं । प्रणाम

श्रीकृष्ण प्रणामी साहित्य तथा संस्कृति परिषद् विराटनगर एवम् राजश्यामा धार्मिक बुलेटिन परिवार ।

प.वा. रोहिणी देवी पराजुली

श्रीकृष्ण प्राकट्य उत्सवका अवसरमा श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर धर्मधाम, जिरौनामा युवा परिषदद्वारा खुला रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको छ ।

पन्नामा १२०० पारायण हुने

श्री ५ पद्मावतीपुरीधाम, पन्नामा २०८० साल पौष ८ देखि १४ गतेसम्म श्रीमत्तारतमसागरको १२०० पारायणका साथ स्वर्णिम महोत्सवको आयोजन हुने भएको हुँदा पद्मावतीपुरीधाम ट्रष्ट बोर्डले उपस्थितिका लागि सबै सुन्दरसाथजीहरूमा अनुरोध गरेको सूचना प्राप्त भएको छ ।

श्रीकृष्ण प्राकट्य उत्सव, विराटनगर

धर्मप्रचारक राजन सुवेदी वीतक चर्चाकार

श्रीकृष्ण प्रणामी युवा परिषद विराटनगरद्वारा श्रीकृष्ण प्राकट्य उत्सवका अवसरमा सम्मान कार्यक्रम

उत्कृष्ट वक्ता : अनदी ढकाल

सिमरा औरहस्थित निर्माणधिन श्रीकृष्ण प्रणामी मन्दिर

‘राजश्यामा’ बुलेटिनका लागि प्रकाशक : श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल, श्रीकृष्ण प्रणामी साहित्य तथा संस्कृति परिषद्, विराटनगर संयोजक : अध्यक्ष एवम् पूर्व न्यायाधीश पशुपति पराजुली (९८४२०५०६१८), सह-संयोजक : भोलानाथ दाहाल, श्रीकृष्ण प्रणामी सेवा समिति नेपाल (प्रतिनिधि), प्रमुख सम्पादक : राजुप्रसाद भट्टराई (९८४२०५०७२५), सल्लाहकार : श्यामकृष्ण शर्मा अध्यक्ष श्रीकृष्ण प्रणामी प्र.से.स.नेपाल, नवराज कोइराला महासचिव श्रीकृष्ण प्रणामी प्र.से.स. नेपाल, श्री १०८ जगतनन्दन महाराज (धरान) । ईमेल : rpbhattarai8@gmail.com, प्रधान कार्यालय : श्री राधाकृष्ण प्रणामी मन्दिर विराटनगर-३, पोखरिया (मोरङ)